

Utbildningsinspektion i Hjärups skola, förskoleklass och grundskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	2
Bedömning av genomförandet.....	3
Bedömning av förutsättningarna	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Hjärups skola den 24–25 januari 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Staffanstorps kommun och Hjärups skola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Hjärups skola intervjuades rektorn och den biträdande rektorn, elever, företrädare för personal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Skolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	298
Förskoleklass	63
Grundskola	321

Skolan har cirka 400 elever från förskoleklass till årskurs 5. Pedagoger och elever arbetar i fyra spår, A, B, C samt ett Montessorispår. Inom A, B och C är spåret uppdelat i två arbetslag, F-2 och 3-5. Fritidshem för alla barn som behöver finns inom varje arbetslag.

Tanken bakom denna organisation är att barnen skall omges av kända vuxna under hela sin skoltid och att de olika kompetenserna hos pedagogerna skall komplettera varandra.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Hjärups skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Hjärups skola erbjuder en verksamhet av mycket god kvalitet. Inne- och utemiljöerna ger möjligheter till flexibilitet. Goda resurser i form av hög lärartäthet och utbildad personal ger goda förutsättningar för elevernas lärande. Personalgruppernas olika kompetenser tas tillvara och det finns en tydlig ambition till samverkan mellan förskoleklass, skolbarnsomsorg och skola. Inspektörernas intryck är att arbetsklimatet är gott och att relationerna såväl mellan elever som mellan vuxna och elever är goda. Skolan har en väl fungerande elevvård och goda specialpedagogiska resurser. Rutinerna för att identifiera och kartlägga elevernas stödbehov är goda och skolan sätter in åtgärder för att möta elever i behov av särskilt stöd. Insatser för att förebygga och motverka kränkande behandling genom ett gott värdegrundsarbete har gett resultat. Eleverna känner sig trygga och trivs. Föräldrar och elever erbjuds utvecklingssamtal där målen i elevernas individuella utvecklingsplan följs upp och skolans kunskapsuppföljning är överlag god. Föräldrarna är nöjda med skolans information. Skolans rektor är väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och verkar aktivt för att utbildningen utvecklas.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande område.

- Skolan bör säkerställa att alla elever i årskurs 5 ges möjlighet att nå målen i ämnet teknik.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

På de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2006 nådde 96 procent av eleverna målen i svenska, 89 procent i matematik och 97 procent i engelska. Även läsförståelse- och stavningstesten som genomfördes i årskurs 2 och 4 visade god måluppfyllelse. I skolans sammanställning av resultaten finns en förklaring till varför inte samtliga elever uppnått målen och förslag på vad som bör göras för att skolan framöver skall nå en ännu bättre måluppfyllelse. Pojkars och flickors resultat redovisas separat men några nämnvärda skillnader förekommer inte. Inspektörerna bedömer att skolan har en god uppföljning av elevernas kunskaper genom sitt arbete med individuella utvecklingsplaner och portfolio och att elevernas måluppfyllelse är god.

Normer och värden

Skolans övergripande värdegrundsord är trygghet, engagemang och mod. En plan är utarbetad som detaljerat beskriver hur skolan arbetar för att uppnå värdena i dessa ord. I kvalitetsredovisningen anges mål för arbetet avseende normer och värderingar, och resultatet av arbetet anser skolan vara gott.

Intervjuade föräldrar och elever uppgav att skolan lyckats bra med att förhindra och motverka kränkande behandling. Barnen blir sedda och känner sig trygga. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med normer och värden är gott och att det positiva klimatet mellan eleverna och mellan personal och elever till stora delar är ett resultat av detta arbete.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att resultaten avseende elevernas kunskaper överlag är goda och att skolan har en god uppföljning av elevernas kunskapsresultat. Inspektörerna bedömer också att skolans förebyggande arbete med normer och värden innebär att man lyckas bra med att förhindra och motverka kränkande behandling. Skolan har nöjda och trygga elever och ett positivt arbetsklimat.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I Hjärups skola har en likabehandlingsplan nyligen upprättats under medverkan av personalen. Planen är känd och förankrad i föräldragruppen och kommer att

förankras hos och diskuteras av eleverna. I förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan (SFS 2006:1083), som trädde i kraft strax efter det att Hjärups skola upprättat sin plan, finns krav på att planen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Det är viktigt att skolan beaktar detta krav när planen följs upp. Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

Inspektörerna kan konstatera att det bedrivs ett aktivt förebyggande arbete mot trakasserier och annan kränkande behandling vid Hjärups skola och att det råder nolltolerans. De kamratstödare som finns på skolan informerar på klassrådet om sitt arbete och kamratrådet har dokumenterat de platser på skolan som kan upplevas som otrygga. Trivselenkät genomförs årligen. Samtliga intervjuade elever uppgav att de känner sig trygga och trivs. Skolan kommer inom kort att, i organisationen Friends regi, genomföra en utbildning riktad till såväl personal, elever som föräldrar, för att ytterligare sätta fokus på arbetet mot trakasserier och kränkningar.

Skolans övergripande värdegrundsvision är sammanfattad i orden trygghet, engagemang och mod. Uppnåendemål för eleverna i social färdighet är upprättade och utvärderas i samband med utvecklingssamtalet. Skolans trivselregler är utarbetade under medverkan av elever och föräldrar. Sammantaget bedömer inspektörerna att arbetet med normer och värden är av god kvalitet.

Hjärups skola är certifierad med Grön Flagga. Denna certifiering innebär att skolan följer en uppgjord arbetsplan för främjandet av god elevhälsa. Fritidshemmens servering av frukost och mellanmål har anpassats till hälsofrämjande kost. Alla barn på skolan har schemalagda promenader två gånger i veckan. Schemalagt är även klassrumsmassage för de barn som önskar det och för övriga barn en stunds avslappning. Inspektörerna bedömer att skolan arbetar hälsofrämjande.

Av läroplanen framgår att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet samt att de får ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Detta inflytande skall öka med stigande ålder och mognad. På Hjärups skola finns en väl utbyggd rådsverksamhet som innebär att eleverna tränas i att ta ansvar för sitt skolarbete och ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas. Eleverna har även till stor del ett inflytande över arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Enligt intervjuade föräldrar fungerar samarbetet med skolan bra och skolans fortlöpande information i form av vecko- eller månadsbrev uppskattas. Informationen vid utvecklingssamtalen om elevens skolsituation och kunskapsutveckling är tydlig. Föräldrarna anser att de har möjlighet till inflytande på verksamheten.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Lärarna är engagerade och erbjuder en verksamhet som är varierad och stimulerande. Undervisningen bedrivs ofta ämnesövergripande och en strävan finns att skapa helhet och sammanhang i utbildningen. Inspektörerna kunde se god motivation och god lust till lärande vid lektionsbesöken. Inspektörerna bedömer att Hjärups skola erbjuder en verksamhet som ger goda förutsättningar för lärande.

Skolan medverkar i ett vänortsprojekt med skolor i Polen och Italien, och även i ett integrationsprojekt med elever från Rosengårdsskolan i Malmö. Inspektörerna bedömer att deltagandet i projekten bidrar till att berika skolans verksamhet och är utvecklande för eleverna i Hjärups skola.

Särskilt stöd

I Hjärups skola är cirka 25 procent av eleverna i behov av särskilt stöd på grund av svårigheter i skolarbetet. För dessa elever har ett åtgärdsprogram upprättats av någon av skolans fem specialpedagoger i samråd med elev, förälder och klasslärare. Specialpedagogerna har också ansvar för den kontinuerliga kartläggningen av elevernas läs- och skrivutveckling. Rektorn anser att alla elever får det stöd de har rätt till. Detta bekräftas i samtal med elevvårdsteamet som också betonar att skolan har väl inarbetade rutiner för att identifiera stödbehovet. Inspektörerna bedömer att skolan har goda rutiner för att identifiera stödbehov och kartlägger och sätter in åtgärder för att möta elever i behov av särskilt stöd, och att rätten till stöd tillgodoses.

Utvärdering av lärandet

Enligt grundskoleförordningen skall läraren vid utvecklingssamtalet skriftligt sammanfatta i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. På Hjärups skola har samtliga elever en individuell utvecklingsplan som årligen upprättas och följs upp. I elevintervjuerna framkom att eleverna känner till vilka mål de skall uppnå i respektive ämne. Skolan har lokalt konkretiserat de nationella målen, som finns i ett häfte i elevens portfolio. Vid utvecklingssamtalet utvärderas vilka mål som är uppnådda och nya uppnåendemål sätts. Inspektörerna bedömer att skolan har utvecklat ett gott arbete med individuella utvecklingsplaner och sett till att eleverna har god kännedom om vilka mål som finns för deras utbildning.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Rektorn är utbildad folkskollärare och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Hon har ansvar för förskoleklass, skola och skolbarnsomsorg. Rektorn är enligt inspektörernas bedömning väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan, och verkar för att utbildningen utvecklas. Arbetslagsledarna ingår i ledningsgruppen, och utgör en förbindelselänk mellan rektorn och arbetslagen. Förtroendet för rektorn från personal, föräldrar och elever är gott.

Enligt förordningen skall varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Arbetet skall bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål, och syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Enligt förordningen skall kvalitetsredovisningen utarbetas under medverkan av eleverna och elevernas vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet. En uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen skall också redovisas. Enligt grundskoleförordningen skall det även finnas en arbetsplan för genomförandet av de fastställda målen.

Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen inte uppfyller de gällande kraven och måste utvecklas för att främja skolans kvalitetsarbete och bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål, genom att synliggöra skolbarnsomsorgen, redovisa skolans resultat, och tydligare innehålla en bedömning och analys av uppnådda resultat samt de åtgärder skolan avser att vidta för ökad

måluppfyllelse. Inspektörerna anser också att benämningarna utvecklingsplan och kvalitetsrapport bör ändras till arbetsplan och kvalitetsredovisning.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att genomförandet av verksamheten fungerar väl. Arbetet med normer och värden är gott. Det bedrivs ett aktivt förebyggande arbete mot trakasserier och annan kränkande behandling och likabehandlingsplanen uppfyller kraven på en sådan plan. Eleverna tränas i att ta ansvar för sitt skolarbete och ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas. Eleverna har också ett inflytande över arbetsformer och innehåll. Arbetsron är god och motivationen och lusten till lärande hos eleverna är god. Elever i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till. Skolan har utvecklat ett gott arbete med individuella utvecklingsplaner och sett till att eleverna har god kännedom om vilka mål som finns för deras utbildning. Rektorn är väl förtrodd med det dagliga arbetet i skolan, och verkar aktivt för att utbildningen utvecklas. Kvalitetsredovisningen måste utvecklas för att främja skolans kvalitetsarbete och bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

I timplanen för Hjärups skola finns inte någon tid utlagd för ämnet teknik och i intervjuer och dokument framkommer det att skolan betraktar teknik som en del av NO-undervisningen. Inspektörerna bedömer att skolan bör säkerställa att alla elever i årskurs 5 ges möjlighet att uppnå målen i ämnet teknik.

Personal och materiella resurser

Antalet lärare var år 2005/2006 enligt Skolverkets statistik 8,3 per hundra elever, vilket ligger strax över kommunsnittet och rikssnittet 8,0. I stort sett all personal har pedagogisk utbildning och är enligt rektorn engagerad och kompetent. En kompetensutvecklingsplan för år 2006-2007 är upprättad och omfattar såväl gemensam som individuell fortbildning. De områden som prioriteras är läs- och skrivutveckling, utveckling av matematikundervisningen, elevinflytande och barns och ungdomars internetanvändande. Inspektörerna bedömer att skolan använder sig av de resurser som finns att tillgå på ett flexibelt sätt och att lärare, förskollärare och fritidspedagoger har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Verksamheten bedrivs i ändamålsenliga lokaler, där det finns goda möjligheter till flexibilitet i arbetet. Det finns ett loft och grupprum till varje klassrum. Fritidshem finns inom varje arbetslag, vilket ger goda förutsättningar för samverkan.

Det finns inget skolbibliotek på Hjärups skola men alla klasser har bokade tider på den närliggande Hjärupslundsskolans skolbibliotek. Även ute i lektionssalarna finns god tillgång till skönlitterära böcker. Tillgången till moderna läromedel och modern utrustning är god. I Montessorispåret finns mycket god tillgång till pedagogiskt material.

Det finns två datorer i varje klassrum, och möjlighet ges även till användande av datorer som inte är placerade i det egna klassrummet. I intervjuer framkom dock att det i stor utsträckning är ett begränsat datoranvändande före årskurs 3.

Sammanfattning

Skolan bör säkerställa att alla elever i årskurs 5 ges möjlighet att uppnå målen i ämnet teknik. Skolan använder sig av de resurser som finns att tillgå på ett flexibelt sätt. Lärare, förskollärare och fritidspedagoger har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Verksamheten bedrivs i ändamålsenliga lokaler, där det finns goda möjligheter till flexibilitet i arbetet. Tillgången till moderna läromedel och modern utrustning är god.

Datum	Ort
2007-06-13	Lund

Lennart Hansson

Ingela Jonasson